

Komentar in karta: 2/48 SLA V153A.01 'nož'

Mojca Horvat

1. Gradivo

Gradivo za V153 *nož – britva*, zbrano z Ramovševo vprašalnico, je zelo neenotno, saj so bila zapisana poimenovanja za različne predmetnosti: 1. *nož* 'priprava za rezanje iz rezila in ročaja' in 2. *britev* 'nož za britje' ter 3. 'žepni nož', zato je bilo kasneje vprašanje V153 razdeljeno na tri vprašanja: 153A *nož*, 153B *žepni nož* (*razne vrste*) in 153C *britev* (*za britje*). Za to karto so bila upoštevana le poimenovanja za pomen 'priprava za rezanje iz rezila in ročaja', knj. *nož* (ð), medtem ko so bila poimenovanja za *žepni nož* in *nož za britje* upoštevana na kartah 2/49 in 2/50.

Za kartirani pomen je tudi v narečjih najpogostejši leksem *nož*, vsi ostali leksemi pa so tvorjenke s korenomo *nož-*, izmed katerih je najpogostejši leksem *nožič*, ki se govori v večjem strnjem arealu v dolenski, rovtarski in primorski narečni skupini, v manjšem arealu pa v ziljskih in gorenjskih govorih. Redke in sporadične so tvorjenke *nožek*, *nožec* ter *nožiček* in *nožička*. V rezijskem narečju se uporablja leksem *rožič*.

2. Morfološka analiza

nož < **nož-b* 'nož'

nožič < **nož-it-b*

nožiček < **nož-it-bk-č*

nožička < **nož-it-bk-a*

nožek < **nož-bk-č*

nožec < **nož-bc-b*

rožič < **rož-it-b* ← **rog-č* 'rog'

3. Posebnosti kartiranja

Kot enkratnica je kartiran leksem *nožička* v T182.

Poleg splošnih poimenovanj so v gradivu zapisana tudi poimenovanja za posamezne vrste nožev, ki so kartirana kot nerelevantni odgovori (*meč* v T160, *kosir* 'kriv nož' v T117 in T127), medtem ko je v T008 in T025 upoštevano le jedro *nož* (*zvezi veliki nož* in *kuhinjski nož*).

V T278 je leksem *nožič* zapisan le v predložni zvezi z *nožičem*, sicer se tu uporablja leksem *nož*.

Kot tretji in nadaljnji odgovor v posamezni točki je z znakom za komentar kartiran leksem *nožek* v T109, T155 in T300 ter nerelevanten odgovor *štihmeser* v T300.